

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Finlandii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji

podpisana w Helsinkach dnia 5 kwietnia 1990 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 5 kwietnia 1990 r. została podpisana w Helsinkach Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Finlandii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Finlandii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej
i Rząd Republiki Finlandii

dążąc do rozszerzenia i pogłębienia wzajemnych stosunków w dziedzinie gospodarczej, przemysłowej oraz współpracy naukowej i technicznej, opartych na długoterminowej podstawie, a w szczególności dążąc do stworzenia korzystnych warunków dla inwestycji dokonywanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając potrzebę ochrony inwestycji inwestorów obu Umawiających się Stron i stymulowania przepływu kapitału oraz indywidualnej inicjatywy handlowej mających na celu gospodarczy dobrobyt obu Umawiających się Stron,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje

(1) W rozumieniu niniejszej umowy:

- (a) „inwestycja” oznacza wszelkie mienie zainwestowane zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, przyjmującej inwestycje na swoim terytorium, a w szczególności, choć nie wyłącznie:

- (i) ruchomości i nieruchomości oraz wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak hipoteka, prawo zatrzymania, zastaw;
  - (ii) akcje i inne udziały w spółkach oraz obligacje spółek lub uczestnictwa we własności takich spółek;
  - (iii) tytuły lub roszczenia pieniężne albo inne świadczenie mające wartość finansową;
  - (iv) prawa własności intelektualnej i przemysłowej, włączając prawa autorskie, patenty, znaki handlowe, nazwy handlowe, wzory przemysłowe, tajemnice handlowe, procesy techniczne oraz know-how i goodwill;
  - (v) koncesje gospodarcze mające wartość finansową, które są wymagane dla prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem odnośnej Umawiającej się Strony, przyznane przez prawo, decyzję administracyjną lub umowę, włączając koncesje na poszukiwanie, uprawianie, wydobywanie czy eksploatację zasobów naturalnych;
- (b) „przychody” oznaczają wpływy uzyskiwane z inwestycji, w szczególności zysk, odsetki, dochody z kapitału, dywidendy, należności licencyjne i inne bieżące wpływy;
- (c) „inwestor” oznacza, w odniesieniu do każdej Umawiającej się Strony:
- (i) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo jednej Umawiającej się Strony,
  - (ii) wszelkie spółki, firmy, organizacje i stowarzyszenia założone lub utworzone zgodnie z prawem jednej Umawiającej się Strony, z siedzibą na jej terytorium;
- (d) „terytorium” oznacza w odniesieniu do Polski i Finlandii terytorium odpowiednio Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii;
- (e) „Umawiająca się Strona” oznacza w zależności od kontekstu Rzeczpospolitą Polską lub Republikę Finlandii.

(2) (a) Jeżeli przewiduje się dokonanie inwestycji na terytorium jednej Umawiającej się Strony przez spółkę, która nie jest objęta definicją zawartą w paragrafie (1) (c) (ii) niniejszego artykułu, ale w której inwestorzy drugiej Umawiającej się Strony mają przeważający interes ze względu na udział w kapitale zakładowym, pierwsza Umawiająca się Strona, w razie dopuszczenia tej inwestycji, będzie, w drodze wzajemnej umowy pomiędzy Umawiającymi się Stronami, uznawać tę spółkę za korzystającą z ochrony niniejszej umowy w odniesieniu do powyższej inwestycji.

(b) Jednakże jeżeli taka spółka zaniechała zgłoszenia roszczenia lub skorzystała ze środków przysługujących jej na mocy umowy o ochronie inwestycji zawartej z państwem trzecim, to nie może powoływać się na postanowienia niniejszej umowy.

Artykuł 2

Zakres stosowania umowy

(1) Niniejszą umowę stosuje się jedynie do inwestycji dokonanych zgodnie z ustawodawstwem i procedurą państwa przyjmującego.

(2) Przy zachowaniu zgodności z postanowieniami paragrafu (1) tego artykułu niniejszą umowę stosuje się do wszystkich inwestycji dokonanych na terytorium jednej Umawiającej się Strony przez obywateli lub spółki drugiej Umawiającej się Strony po dniu 1 lipca 1986 r.

Artykuł 3

Postanowienia dodatkowe

Jeżeli regulacje prawne jednej Umawiającej się Strony lub istniejące aktualnie czy powstałe w przyszłości pomiędzy Umawiającymi się Stronami inne niż niniejsza umowa zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego zawierają w zakresie uregulowanym niniejszą umową postanowienia ogólne lub szczegółowe, uprawniające inwestycje inwestora drugiej Umawiającej się Strony do traktowania bardziej korzystnego niż przewidziane niniejszą umową, takie postanowienie w zakresie, w jakim jest bardziej korzystne, będzie miało pierwszeństwo przed niniejszą umową.

Artykuł 4

Ochrona inwestycji

Każda Umawiająca się Strona będzie, zgodnie ze swoim ustawodawstwem i stosownie do prawa międzynarodowego, zapewniać zawsze sprawiedliwe i właściwe traktowanie inwestycji inwestorów drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 5

Klauzula największego uprzywilejowania

(1) Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 6, żadna Umawiająca się Strona nie będzie na swoim terytorium traktować mniej korzystnie inwestycji dopuszczonych zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy lub przychodów inwestorów drugiej Umawiającej się Strony niż inwestycje lub przychody inwestorów jakiegokolwiek państwa trzeciego.

(2) Żadna Umawiająca się Strona nie będzie na swoim terytorium traktować mniej korzystnie inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, odnośnie do wywłaszczenia lub nacjonalizacji, niż inwestorów państwa trzeciego.

Artykuł 6

Wyłączenia

Postanowienia niniejszej umowy odnoszące się do przyznania traktowania nie mniej korzystnego niż inwestorom jakiegokolwiek państwa trzeciego nie będą interpretowane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do przyznawania inwestorom drugiej Umawiającej się Strony korzyści dotyczących traktowania, preferencji lub przywilejów wynikających z:

- (a) jakiegokolwiek istniejącej czy przyszłej unii celnej lub umowy dotyczącej utworzenia sfery wolnego handlu lub innych form regionalnej współpracy gospodarczej, której jedna z Umawiających się Stron jest lub może stać się stroną, lub
- (b) jakiegokolwiek międzynarodowej umowy lub porozumienia dotyczącego w całości lub głównie opodatkowania.

Artykuł 7

Odszkodowanie za straty

Inwestorom jednej Umawiającej się Strony, których inwestycje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony doznały uszczerbku z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego lub podobnych zdarzeń, bę-

dzie przyznane odnośnie do odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innego uregulowania, traktowanie nie mniej korzystne niż to, które Umawiająca się Strona przyzna inwestorom państw trzecich. Ewentualne płatności z powyższych tytułów będą podlegały wolnemu transferowi pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 8

Wywłaszczenie

(1) Inwestycje dokonane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony nie będą podlegały nacjonalizacji, wywłaszczeniu ani poddane innym środkom wywołującym skutki równoznaczne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, chyba że nastąpi to z zachowaniem następujących warunków:

- (a) środki te zostaną podjęte w interesie publicznym i stosownie do procedury prawnej zgodnej z prawem międzynarodowym,
- (b) środki te nie będą dyskryminacyjne oraz
- (c) środkom tym będą towarzyszyły postanowienia o wypłaceniu niezwłocznego, właściwego i efektywnego odszkodowania.

Odszkodowanie takie będzie odpowiadało wartości rynkowej inwestycji bezpośrednio przed podjęciem lub podaniem do publicznej wiadomości środków wyżej wymienionych w niniejszym paragrafie i będzie podlegało transferowi w walutach wymiennalnych z Umawiającej się Strony według oficjalnego kursu wymiany obowiązującego w dacie ustalenia wartości inwestycji. Transfer będzie dokonany bez zbędnej zwłoki w okresie normalnie potrzebnym dla dokonania formalności z nim związanych, w każdym razie nie przekraczającym sześciu miesięcy.

Odszkodowanie obejmować będzie odsetki naliczane poczynając od upływu pierwszego miesiąca po podjęciu środków do daty płatności według stopy procentowej opartej na londyńskiej międzybankowej stawce depozytów oferowanych (London Interbank Offered Rate) dla właściwej waluty i odpowiedniego okresu.

(2) Postanowienia paragrafu (1) niniejszego artykułu stosuje się również do przychodów z inwestycji, jak również, w razie likwidacji, do wpływów uzyskanych z likwidacji.

(3) Inwestorowi, którego inwestycja została wywłaszczona, będzie przysługiwało uprawnienie zgodnie z prawem wywłaszczającej Umawiającej się Strony do niezwłocznego zbadania jego sprawy oraz ustalenia wartości jego inwestycji przez sąd lub inny właściwy organ tej Umawiającej się Strony zgodnie z zasadami określonymi w tym paragrafie.

Artykuł 9

Transfer inwestycji i przychodów

(1) Każda Umawiająca się Strona zezwoli, zgodnie i w zakresie dopuszczonym przez jej ustawodawstwo, bez utrudnień lub zbędnej zwłoki (w ciągu sześciu miesięcy) na transfer w walucie wymiennalnej:

- (a) zysku, dochodów z kapitału, dywidend, należności licencyjnych, za pomoc techniczną i innych opłat, odsetek i innych przychodów pochodzących z inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony;

- (b) kwot pochodzących ze spłaty pożyczek związanych z inwestycją;
- (c) wpływów z całkowitej lub częściowej sprzedaży lub z likwidacji każdej inwestycji oraz
- (d) wynagrodzeń netto obywateli drugiej Umawiającej się Strony, którzy zostali zatrudnieni w związku z inwestycją na jej terytorium.

(2) Umawiające się Strony dopuszczają również wolny transfer z ich terytoriów ruchomości, do których inwestor zachowuje prawo własności i które stanowią część inwestycji inwestora drugiej Umawiającej się Strony.

(3) Zyski i wszelkie inne przychody z inwestycji dokonanych w Rzeczypospolitej Polskiej w walucie niewymiennej mogą być zamienione na walutę obcą i przekazane za granicę, jeżeli właściwe władze polskie udzieliły wcześniejszego zezwolenia. Kwota taka w walucie wymiennej zostanie dostarczona przez Narodowy Bank Polski w zamian za płatność w tej samej walucie niewymiennej.

(4) Fińscy inwestorzy mogą wykorzystywać mechanizmy rynkowe, np. przetargi, dla zakupu i sprzedaży walut obcych zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej. Tak uzyskana waluta wymienna podlega wolnemu transferowi.

(5) Umawiające się Strony będą traktować transfery, o których mowa w paragrafach (1)—(4) niniejszego artykułu, tak samo korzystnie jak transfery pochodzące z inwestycji dokonanych przez inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.

Artykuł 10

Spory pomiędzy Umawiającą się Stroną a inwestorem

(1) Spory pomiędzy inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną dotyczące zobowiązania tej drugiej według artykułu 8 niniejszej umowy odnośnie do inwestycji pierwszego, które nie zostaną polubownie rozstrzygnięte w ciągu trzech miesięcy od pisemnego zawiadomienia o roszczeniu, mogą być, na żądanie każdej ze stron sporu, poddane rozstrzygnięciu:

- (a) Międzynarodowego Centrum dla Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (zwanego dalej „Centrum”) zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Konwencji o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych pomiędzy państwami a obywatelami państw, wyłożonej do podpisu w Waszyngtonie dnia 18 marca 1965 r., jeżeli obie Umawiające się Strony staną się stronami tej konwencji, lub
- (b) międzynarodowego trybunału arbitrażowego ad hoc utworzonego zgodnie z Regulami Arbitrażowymi Komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego, które będą wówczas obowiązywać. Strony sporu mogą w formie pisemnej zmodyfikować te Reguły.

(2) Niezależnie od postanowień paragrafu (1) tego artykułu dotyczących poddania sporu arbitrażowi, inwestorowi przysługiwać będzie prawo wyboru procedury pojednawczej przed poddaniem sporu pod rozstrzygnięcie arbitrażu.

(3) Orzeczenia arbitrażowe będą uznawane i wykonywane przez Umawiające się Strony zgodnie z Konwencją nowojorską z 1958 r. o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych.

(4) Żadna Umawiająca się Strona nie będzie podnosić drogą dyplomatyczną sporu przedłożonego arbitrażowi zgodnie z paragrafem (1) tego artykułu, chyba że:

- (a) trybunał arbitrażowy uzna, że spór nie podlega jego jurysdykcji; lub
- (b) druga Umawiająca się Strona zaniecha dotrzymania lub wykonania orzeczenia wydanego przez trybunał arbitrażowy.

Artykuł 11

Spory pomiędzy Umawiającymi się Stronami

(1) Spory pomiędzy Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji i stosowania niniejszej umowy powinny być, w miarę możliwości, rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

(2) Jeżeli spór pomiędzy Umawiającymi się Stronami nie może być w ten sposób rozstrzygnięty, zostanie on, na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony, przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu, powołanemu ad hoc.

(3) Taki trybunał arbitrażowy będzie powoływany dla każdej indywidualnej sprawy w następujący sposób:

W ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku arbitrażowego każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego członka trybunału. Wyznaczeni członkowie wybiorą następnie obywatela państwa trzeciego, który po zaaprobowaniu przez obie Umawiające się Strony zostanie wyznaczony przewodniczącym trybunału.

Przewodniczący zostanie wyznaczony w ciągu dwóch miesięcy od daty wyznaczenia pozostałych członków.

(4) Jeżeli w terminach określonych w paragrafie (3) tego artykułu nie zostaną dokonane niezbędne nominacje, każda Umawiająca się Strona może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie takich nominacji.

Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem którejkolwiek Umawiającej się Strony lub jeżeli z innych przyczyn nie może wypełnić powyższej funkcji, do dokonania niezbędnych nominacji zostanie zaproszony Wiceprzewodniczący. Jeżeli Wiceprzewodniczący jest obywatelem którejkolwiek Umawiającej się Strony lub jeżeli z innych przyczyn nie może wypełnić powyższej funkcji, do dokonania niezbędnych nominacji zostanie zaproszony najstarszy rangą członek Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej Umawiającej się Strony i inne przyczyny nie uniemożliwiają mu wypełniania powyższej funkcji.

(5) Trybunał arbitrażowy określi tryb swojego postępowania. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące dla obu Umawiających się Stron. Na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony trybunał sporządza uzasadnienie orzeczenia.

(6) Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty udziału wyznaczonego przez siebie arbitra i swojego uczestnictwa w postępowaniu arbitrażowym; koszty udziału przewodniczącego i pozostałe koszty ponoszą Umawiające się Strony w częściach równych. Trybunał arbitrażowy może jednak

w orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie to będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron.

Artykuł 12

Subrogacja

Jeżeli Umawiająca się Strona dokona na rzecz jej inwestorów płatności z tytułu gwarancji udzielonej w odniesieniu do inwestycji, druga Umawiająca się Strona, nie naruszając praw pierwszej Umawiającej się Strony wynikających z artykułu 11, uzna przejście wszelkich praw lub roszczeń tego inwestora na tę Umawiającą się Stronę i przejęcie przez tę Umawiającą się Stronę wszelkich praw lub roszczeń, z zastrzeżeniem prawa drugiej Umawiającej się Strony do potrącenia wymagalnych podatków lub innych ciężarów publicznych należnych od inwestora.

Artykuł 13

Konsultacje

Przedstawiciele Umawiających się Stron będą w razie potrzeby spotykać się w celu przeglądu stanu realizacji niniejszej umowy. Spotkania odbywać się będą na wniosek jednej z Umawiających się Stron w miejscu i czasie uzgodnionym w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 14

Wejście w życie

Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia, w którym Rządy Umawiających się Stron notyfikują sobie wzajemnie, że konstytucyjne wymogi dotyczące wejścia jej w życie zostały spełnione.

Artykuł 15

Czas obowiązywania i wypowiedzenie

(1) Umowa zawarta jest na okres piętnastu lat. Po tym okresie umowa ulega przedłużeniu na czas nieokreślony i będzie mogła być w dowolnym terminie wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą Umawiającą się Stronę; w takim przypadku utraci ona moc po upływie 12 miesięcy od dnia wypowiedzenia.

(2) W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wygaśnięcia niniejszej umowy postanowienia artykułów 1—14 pozostają w mocy na dalszy okres dziesięciu lat od daty wygaśnięcia, nie wykluczając możliwości zastosowania następnie ogólnych zasad prawa międzynarodowego.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni do tego przez swoje Rządy, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Helsinkach dnia 5 kwietnia 1990 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach: polskim, fińskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc. W razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia
Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
Krzysztof Skubiszewski

Z upoważnienia
Rządu
Republiki Finlandii
Pertti Paasio

Po zaznajomieniu się z powyższą umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 25 sierpnia 1990 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *w z. J. Makarczyk*